

Έργο για τόπους εγκλημάτων της πόλης

Σε έκθεση του Κέντρου Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης

Της ΛΕΜΟΝΙΑΣ ΒΑΣΒΑΝΗ

Το κοινό έχουν το Επταπύργιο (Γεντί Κουλέ), η πλατεία Ιπποδρομίου, η πλατεία Ελευθερίας, η συμβολή των οδών Βενιζέλου - Ερμού - Σπανδωνή, η γωνία Αρριανού με Ολύμπου και η συμβολή των οδών Ιουστινιανού με Χαλκείων.

Πρόκειται για τόπους της πόλης μας όπου συνέβησαν βίαια περιστατικά. Χιλιάδες άνθρωποι φυλακίστηκαν στο πρώτο (τον 20ο αιώνα), χιλιάδες Θεσσαλονικείς σφαγιάστηκαν από φρουρά του αυτοκράτορα Θεοδοσίου στο δεύτερο (το 390), Εβραίοι υποβλήθηκαν σε εξευτελιστικές σωματικές διαδικασίες στο τρίτο (το 1942), ο Λαμπράκης δέχτηκε δολοφονική επίθεση στο τέταρτο (το 1963), εκτέλεση στην περίοδο του Εμφυλίου έγινε στο πέμπτο και εκτέλεση του μοιραρχου Κωφίτσα από άνδρα της ΟΠΛΑ (Οργάνωση Προστασίας Λαϊκού Αγώνα) έγινε στο έκτο.

Και αυτά είναι μερικά από τα σημεία που φωτογραφήθηκαν από τον φωτογράφο Πάρι Πετρίδη για τις ανάγκες του βιβλίου του Σάκη Σερέφα «Εδώ. Τόποι Βίας στη Θεσσαλονίκη» (εκδόσεις ΛΓΡΑ), που παρουσιάστηκε πριν λίγες μέρες στην πόλη μας.

Όμως πέρα από το βιβλίο, ένα μέρος των φωτογραφιών του Πετρίδη μαζί με κείμενα του Σερέφα εκτίθενται από χθες στο Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης στην Αποθήκη Β1, στο λιμάνι και στο πλαίσιο της έκθεσης του Κέντρου Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης με τίτλο «Τόποι της μνήμης-Πεδία οραμάτων».

«Είναι ένα σύνθετο έργο. Υπάρχουν μαρτυρίες, σε επιμέλεια Σάκη Σερέφα, από τόπους όπου συνέβησαν βίαιες σκηνές από το 390 που σκοτώθηκαν ειδωλολάτρες μέχρι πριν ένα χρόνο που μια ναρκομανής βρέθηκε σφαγμένη στην πλατεία Άθωνος. Η μνήμη αυτή πιστοποιείται με τα κείμενα. Απέναντί τους

είναι οι τόποι τώρα. Στους περισσότερους δεν υπάρχει κανένα ίχνος φυσικά, αλλά σε μερικούς είτε υπάρχουν, είτε μπορείς κάλλιστα με τα δεδομένα να φτιάξεις μια αλληγορία σε σχέση με αυτό που έγινε εκεί. Ταυτόχρονα οι φωτογραφίες, ανεξάρτητα από τα κείμενα, είναι ένα ντοκουμέντο με την έννοια της δυστοπίας του κέντρου της πόλης. Ότι δηλαδή τα πράγματα δεν είναι στη θέση τους. Η τουλάχιστον η φωτογραφία απομονώνοντας την πραγματικότητα δημιουργεί μία δική της πραγματικότητα», δήλωσε στον «Τ.Θ.» ο Πάρις Πετρίδης χθες λίγο μετά την πρώτη ξενάγηση που έγινε στα έργα της ομαδικής έκθεσης του ΚΣΤΘ.

Αναφερόμενος στον τρόπο που δούλεψε είπε πως ακολούθησε δύο μεθοδολογικές σταθερές σε όλα τα έργα του: α) το φως να είναι επίπεδο, να μην υπάρχουν σκιές, ώστε να είναι αυτοδύο οι τόποι, χωρίς στολίδια και β) να είναι άδειοι, μην υπάρχει ψυχή και παραπέμπει στην ιατρική πραγματογνωμοσύνη των τόπων.

«Σκεφτείτε ότι όταν γίνεται κάτι η αστυνομία απομονώνει το χώρο, και

δίνει έναν ανοίκειο τόνο στο τοπίο, αλλά ταυτόχρονα υπάρχει και η ίδια η φωτογραφία, η αναπαράσταση που κόβει ένα τοπίο.

Στο πάρκινγκ της πλατείας Ελευθερίας, που το '42 οι Γερμανοί μάζεψαν τους Εβραίους και τους υπέβαλαν σε εξευτελιστικές διαδικασίες, το τοπίο είναι άδειο. Δεν σημαίνει όμως ότι δεν υπήρχε κανείς. Δεξιά και αριστερά έχει κόσμο. Θυμάμαι ότι φτιάχνοντας το κάδρο υπήρχε ένας φύλακας που σκουπίζε τα φύλλα, αλλά φτιάχνοντας το κάδρο ενισχύεις αυτό που θέλεις να πεις.

Από κει και ύστερα το έργο είναι ανοιχτό. Δεν υπάρχει καμία λύτρωση. Δεν θέλαμε να βάλουμε εμβληματικά μέρη όπως ο Λευκός Πύργος γιατί ήταν μια επένδυση στο κοινότυπο. Και πιστεύω πως ο καθένας βλέποντας τόπους που είναι κοινότυποι, που τους βλέπει κάθε μέρα, αφού δει την έκθεση ή διαβάσει το βιβλίο δεν θα τους δει με το ίδιο μάτι», εξήγησε ο φωτογράφος.

Απαντώντας σε ερώτησή μας για τη συνεργασία του με τον Σάκη Σερέφα είπε πως προέκυψε τυχαία. «Τον Σάκη τον ξέρω εδώ και χρόνια,

Για την έκθεση...

Μέσα από 16 έργα ζωγραφικής, χαρακτηριστικές φωτογραφίες, βίντεο και εγκαταστάσεις, παλαιότερες παραγωγές του ΚΣΤΘ και νέα έργα που παρουσιάζονται για πρώτη φορά, αναδεικνύεται η βιωμένη μνήμη της πόλης, η φαντασίωση του πρότερου βίου της και η προβολή μελλοντικών προσδοκιών, αναδεικνύοντας διαφορετικές περιοχές από εκείνες που συνήθως εξυμνούνται στις επίσημες τελετές μνήμης επετειακού χαρακτήρα.

Η έκθεση είναι μέρος του κεντρικού προγράμματος του «Φεστιβάλ Λοράτων Πόλεων».

Μια κοσμογραφία που συνδιοργανώνουν το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης και το Μακεδο-

νικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, ενώ θα πλαισιωθεί από πρόγραμμα παράλληλων δράσεων, εκπαιδευτικά προγράμματα και ξεναγήσεις για το κοινό.

Διάρκεια έως τις 24 Φεβρουαρίου του 2013. Ώρες λειτουργίας: Τρίτη-Τετάρτη-Παρασκευή-Σάββατο-Κυριακή 10:00-18:00, Πέμπτη 10:00-21:00.

Ξεναγήσεις

Δύο ξεναγήσεις θα πραγματοποιηθούν σήμερα στις 12:00 και στις 13:00 ως μέρος των δράσεων «Τα Χριστούγεννα τους Αλλιώς» του περιοδικού *parallaxi* και της ομάδας «Η Θεσσαλονίκη Αλλιώς» (δωρεάν

Πάρις Πετρίδης - Σάκης Σερέφας
Εδώ. Τόποι της βίας στη Θεσσαλονίκη, 2012
Κείμενα, φωτογραφίες
Εγκατάσταση, μεταβλητές διαστάσεις

αλλά είχαμε καιρό να βρεθούμε.

είσοδος-συμμετοχή). Οι επόμενες ημερομηνίες των ξεναγήσεων θα ανακοινωθούν.

Επίσης ξεναγήσεις σε τάξεις της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή άλλες ομάδες στην έκθεση «Τόποι της μνήμης - Πεδία οραμάτων» πραγματοποιούνται κατόπιν συνεννόησης με το Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων (τηλ. 2310 589222).

Είχα μόλις έρθει από το Κάιρο και είχα διαβάσει κάτι δικό του. Συναντηθήκαμε και μιλήσαμε και με ρώτησε αν κάνω photoshop στις φωτογραφίες και του απάντησα "όχι ιδιαίτερα γιατί είναι τόσο αδιανόητες οι εικόνες στο Κάιρο που δεν το πιστεύεις".

Έπειτα του έστειλα μια είσοδο πολυκατοικίας από το Guardian City στο Κάιρο.

Η απάντησή του ήταν "έχω κάτι φόνους σε κάτι εισόδους πολυκατοικιών...".

Και σκέφτηκα τι μανιακός που είναι ο Σερέφας (γέλια). Αποφασίσαμε λοιπόν να εστιάσουμε σε 12 σημεία που έγιναν πολιτικά εγκλήματα και μετά επεκταθήκαμε. Φτάσαμε συνολικά τους 52 τόπους».

Και αν δεν σας αρκεί να δείτε μόνο τις φωτογραφίες της έκθεσης ο κ. Πετρίδης μας παροτρύνει να αγοράσουμε το βιβλίο και γιατί όχι και τις ίδιες τις φωτογραφίες.